



MÁLTEIGURIN

Orðið leypár

Í ár er leypár. Og hin 29. februar í ár – sum hesin mánaður jú hefur leypár – frættist, at henda dagin vóru trinnir tvíburar fœddir á Landssjúkrahúsinum. Og nógv varð talað og skrivað í fjølmiðlunum: útvarpinum, sjónvarpinum og bløðunum og millum manna, um henda óvanliga tilburð, og av tí sama um leypárið. Orðið leypár varð tó ikki nýtt uttan hendingaferð, men orðið: skotár.

Hetta vakra orðið í máli okkara: leypár – og so hava vit orðið: leypármessa – tað má ikki hvørva úr máli okkara. Tað hevði verið harmiligt. Vónandi kemur hetta aftur á beint og verður nýtt beint komandi leypár

Kubbi

Páskakyn

Ein fastur táttur framman undan páskum plagar at vera formaningsmar frá summum um, at orðið **páskir** er kvennkyn fleirtal á føroyskum.

Tá slíkt álvarsmál verður havt á lofti so iðuliga og staðiliga, er ringt ikki at fáa ein illgruna um, at onkrir føroyingar kanska halda nakað annað.

Og tað gera teir. Stórt tal av føroyingum ivast ikki í, at orðið er hvørkikyn fleirtal. Ella kanska rættari: teir ivast ofta í, hvat kyn orðið hevur. Hóast ikki øll eru so fyrivarin at tryggja seg í bæði bórð, sum ein handil, ið herfyri lýsti á hurðini: »**Páskini**: um páskirnar verður opið...«

Ikki bara handelsmenn ivast. Eisini í útvarpinum halda summir orðið vera hvørkikyn. Langfríggjadag ynskti ein av spekarunum okkum lurtarum eina gleðilig páskir

Kanska kann tað ugga onkran at vita, sum heldur at hóttafall er komið á málið av hesum ivanum um kyn, at vit líkasum hava arvað eina kynsliga óvissu, hvat hesum orði viðvíkur, tí á fornorrønnum kundi orðið vera bæði kallkyn páskir og kvennkyn páskir.

Tað er einki nýtt í, at orð skifta kyn. Tað hava vit ikki so fá dømr um. Eitt nú var **bilur** í fyrstani hjá summum føroyingum eitt kvennkynsorð **bil**. Og tað kemur meira enn so fyrri, at vit hava tveir ógvuliga líkar orðaformar við hvør sínum kyni. Vit hava bæði **lomvigi** og **lomviga**, **útróttur** og **útrótt**. Men tann málsligi struktúrin í føroyskum verður onki broyttur av hesum.

Orsakirnar til kynsskipti kunnu vera so ymiskar Og ymiskar grundir kunnu eisini hugsast, hví orðið **páskir** umframt at vera kvennkyn nú eisini er blivið hvørkikyn. Men í hvussu er og ikki, man tað rætta vælsaktans vera at á-sanna, at tað nú einaferð er soleiðis, at orðið kann vera annaðhvørt hvørkikyn ella kvennkyn á føroyskum. Og tað er júst tað, eykabindið til ta føroysku-donsku orðabókina (1974) ger, tá høvundurin skriar: **páskir** *fj.* (nyere tale-sprog) *n pl* (vel pávirket af jól).

Tað kundi verið áhugavert at fingið uppspurt, um býtið millum **páskir** sum hvørkikynsorð ella kvennkynsorð er tað sama um alt landið, ella um munur er alt eftir hvar í landinum, vit eru. Somuleiðis kundi verið forvitnisligt at fingið at vita, um nakar munur er í aldursbýtinum millum tey, ið hava orðið sum kvennkyn, og tey, ið hava orðið sum hvørkikyn.

P-v

Barsilsvikarur

Søkt verður eftir fólki at arbeiða sum persónligur hjálpari hjá 35 ára gomlum lammaðum manni í tíðarskeiðnum frá uml. 15.05.96 til 10.02.97.

Arbeiðið umfatar: persónliga røkt, vanligt húsarhald, innkeyp, hjálp inni og úti o.m.a.

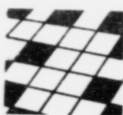
Koyrkort er neyðugt.

Umsókn við upplýsingum um: aldur, arbeiði, viðmæli og tlf. nr. verður innan 26.4.1996 at senda til:

Almannastovuna
att.: Minna Jacobsen
Postsmoga 196
110 Tórshavn

60	FRISTAR	FRÆKKER	USA- STJARN	BOKUR	999	7001	GEN- TILFAR	SEAS- LUTUR	GRANN	FRÁ	VÁGA- SEANT	ITALSK	LJÓ	GRUR	FINNI	HEILIG- DAG
FRÆKKER																— 2 OG HYVIN
OFFI- CEDAR									LAPPA							
FUGLAR					PUKKA 2				PUKKA							
GRAN- LANDS- SEAR			PUKKA- LJÓ				PUKKA TALA								3	
EI			ITALIA			EI	SEYDUR									SAM- BUNDING HOCBO
HOLLAND			EURO		ALFA		SEYDUR									ALFA
FUGLAR			PARAT		SARINI		SEYDUR									FIRNIO
STETT																
UNGI																
HITIN																
TVILJÓ																
FOR- NAN																
LJÓ																
SEY- BATA																
LAND																
BIL- MERKI																

© 1996, 1996



KROSSORDAGÁTA

Loysnin frá seinastu viku

Loysunarorðið: ÆLABOGIN

T	A	N	N	L	E	K	N	A	V	A	K	T	I	N
E	L	I	N	O	R	Ø	R	E	G	A	A	R	D	
L	P			P	L	A	S	T	S	E	K	K	A	R
E	U	R	O	P	A			T	U	N	K			
F	R	E	K	U	M			H	E	M	A	R	I	F
O	V	N		S	A	V	I	A	N		N	Ø	S	
N	E	I		R		Ø	R	N		N	I	E	L	S
B	A	N	K	A	P	E	N	I	N	G	U	R	I	N
Ø	N	Ø		J	U	N	K	A	R	U	M		A	N
K	E	R	V	I		R		U	S	T	K	A	R	A
U	S	A		R	E	E		R	U		L	K		
R	N		A	K				N	P	H	A	K	I	
59	J	A	N	N		S	U	N	D	A	L	A	G	I
E	A		T		M	O	N	A		G	I	N		N
A	N	I	S		A	N	N		H	A	V	A	N	N
S	V	Ø	R	O	S	A	R	E	J	Ø	R	E	U	R

Hvønn leygardag

verður krossordagáta í blaðnum. Drigið verður millum røttu innsendu loysnirnar. Vinningurin er ein av niðanfyri nevndu bókum frá Føroya Skúlabókagrunni. (Krossa av hvørja tú best kundi hugsað tær).

Fyri at verða við í dráttinum um ein vinning, má loysunarorðið vera okkum í hendi í seinasta lagi hósdagin. Vinnarin verður saman við loystu gátuni kunngjørdur í blaðnum næsta leygardag.

Sendið loysunarorðið til: Sosialurin, Box 76, 110 Tórshavn – og viðmerkið »Krossordagáta nr. « á bjálvan.

Vinnari: Petur F. Johannesen,
Íslandsvegur 3,
100 Tórshavn

Loysunar-

orðið:

Navn

Bústaður

Bygd/hýr

Lesið føroyskt – hugsið føroyskt!

- ☐ Fuglar í Norðurhøvum
- ☐ Stjórnarskipanarmálið 1946
- ☐ Spell at sólin kom upp
- ☐ Politiska søga Føroya 1814–1906
- ☐ Føroyskir soppar
- ☐ Døgurðabókin
- ☐ Søgur um eplið
- ☐ Heimsatlas
- ☐ Mannakroppurin – og hvussu hann starvar
- ☐ Alfagurt ljóðar mín tunga (floga/ljóðband)

Bøkur og annað tilfar
– bæði innan og uttan skúlagátt.

FØROYA SKÚLABÓKAGRUNNUR

